

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2016. november hó 14. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés büntettének kísérlete miatt a vádlott ellen indított büntető ügyben az Egri Törvényszék 2016. évi április hó 11. napján kihirdetett 6.B.1/2016/20. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

Az Egri Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.13/2016. szám alatt bevételezett 6. sorszám alatti 1 db 18 cm pengehosszúságú kés lefoglalását megszünteti és kiadni rendeli szám alatti lakosnak.

A megismételt elsőfokú eljárásban felmerült 207 233 (Kettőszázhétezer-kettőszázharminchárom) Ft bűnügyi költségből 153 198 (Egyszázötvenháromezer-egyszázkilencvennyolc) Ft-ot köteles a vádlott megfizetni, míg 54 035 (Ötvennégyezer-harmincöt) Ft az állam terhéen marad.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által 2016. július 13. napjától a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt is beszámítja a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe.

A megismételt másodfokú eljárásban felmerült 27 500 (Huszonhétezer-ötszáz) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

I n d o k o l á s :

Az első fokon eljáró törvényszék a megismételt eljárás keretében a vádlott bűnösségét emberölés büntettének kísérletében (Btk. 160. § (1) bekezdés) állapította meg, és ezért 5 évi szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Döntött a bűnjelek sorsáról és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 217.230,- Ft bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen a vádlott és védője felmentésért jelentett be fellebbezést.
Az ügyész az ítéletet tudomásul vette.

A fellebbviteli főügyészség átiratában indítványozta a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő tartamának módosítását, megállapítva, hogy az előzetes fogvatartás végső időpontja 2015. január hó 14. napja. Az elkövetés eszközének elkobzására vonatkozó rendelkezésnek a megváltoztatását akként, hogy a lefoglalás megszüntetésével tulajdonosának a sértettnek rendelve kiadni a másodfokú bíróság. Indítványozta továbbá a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés megváltoztatását, hogy a Be. 403. § (5) bekezdésére utalva állapítsa meg a másodfokú bíróság, hogy a megismételt eljárás során felmerült bűnügyi költséget a szakértői meghallgatás díjának kivételével az állam viseli, végül utalt arra is, hogy a bűnösségi körülmények körében a hasonló jellegű bűncselekmények országos és helyi szintű elszaporodottságára utalás nem valós állítás, mivel az utóbbi években az emberölés elkövetésének határozottan csökkenő statisztikai tendenciája tapasztalható.

Az ítélet tábla a védelmi fellebbezések folytán a törvényszék ítéletét a Be. 348. § (1) bekezdése alapján a Be. 361. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen a meghozatalát megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírálatának körébe vonta.

A nyilvános ülésen a védő a tényállás alapjául a vádlott vallomását elfogadva az ellene emelt vád alóli felmentését indítványozta, másodlagosan a tényállás részbeni felderítetlensége okán az ítélet hatályon kívül helyezését. Álláspontja szerint téves a törvényszéknek az a megállapítása, hogy a vádlott az eljárás során többször eltérő, más-más tartalmú nyilatkozatot tett arra nézve, hogy az édesanyja keze hogyan sérülhetett meg, ugyanakkor erre vonatkozóan a sértett mindvégig következetesen nyilatkozott. Az elsőfokú bíróság nem vonhatott megalapozott következtetést abból a körülményből, hogy a sértett 2012 évben a vádlott pénzbüntetését kifizette azért, hogy ne kelljen a szabadságvesztésre átváltoztatott pénzbüntetést letöltenie - arra, hogy nem akarhatta a vádlottat börtönbe juttatni. A védői álláspont szerint a bíróság által levont ezen következtetés nem megalapozott. Iratellenes megállapítást tett az elsőfokú bíróság, amikor arra hivatkozott, hogy „a sértett következetes és aggálymentes vallomását az igazságügyi orvosszakértői vélemény... alátámasztotta”. A szakértői vélemény kifejezetten cáfolta a sértetti állítást, miszerint fogta, húzta felfelé a pulóverét, ugyanakkor teljes mértékben alátámasztotta a vádlott azon nyilatkozatát, miszerint miközben ő hadonászott a sértett belekapott a késbe. A törvényszéknek az a megállapítása, hogy önmagában az, hogy a vérnyomok túlnyomórészt, vagy kizárólag a konyhában voltak fellelhetők nem zárja ki, hogy a sértett a tornácon sérült meg. A védelem álláspontja szerint a kérdés megválaszolása különös szakértelmet igényel, amellyel az elsőfokú bíróság nem rendelkezett. E körben ezért a törvényszék ítélete felderítetlen, de megalapozatlan az a tény megállapítása is, hogy a sértett csak a konyhában tette szabaddá a kezét, hiszen ellenkező esetben a sérülés azon a helyen nem tudott volna bekövetkezni. Az a körülmény, melyről a sértett és a vádlott is azonos nyilatkozatot tett - hogy a kés a virágládába volt szúrva - a törvényszék álláspontja szerint az elkövetés helyére helyszíne tekintetében a sértett vallomását támasztja alá. Ezt az első bírói álláspontot a védő nem oszta meg. Kiemelte, hogy a vádlott a sértett megölésére irányuló verbális kijelentéseit felfokozott indulati állapotában tette és az ölési szándék hiányára utal az, hogy inkább a rendőrséget hívta ki a vádlott, mintsem az okozott sérülést követően megpróbálta volna megölni a sértettet, holott erre lehetősége megvolt. Végül nem tulajdonított az elsőfokú bíróság jelentőséget annak, hogy a vádlott balkezes, azonban a sértetti vallomás szerint az elkövetéskor a kést jobb kezében tartotta.

A fellebbviteli főügyészség jelenlévő képviselője az átiratában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta és kiegészítette a következőkkel:

A vádlottnak a kis erőbehatást meghaladó, de középezt el nem érő, nyakra irányzott, ívesen érkező mozdulata a sértetti védekezés nélkül a nyak súlyos sérüléseinek előidézésére reálisan alkalmas volt.

A nyaki érköteg és a visszer megsérülésével fennállt a légembólia lehetősége. A légső sérüléséhez már valamivel nagyobb erő szükséges, az esetben a vér belélegzése is bekövetkezhetett volna. A légembólia, valamint a sérülésből keletkezett vérzés - súlyosságától függően - a sértett halálához vezetett volna. A vádhatóság álláspontja szerint nem kétséges az, hogy a vádlott nyakra irányzott késes támadása objektíve is alkalmas volt - a szakértői véleményre tekintettel - halálos sérülés előidézésére. A vádlott a kés használatát megelőzően egyértelműen kifejezésre jutatta ölési szándékát. Ezt a szándékát még a rendőri intézkedés alkalmával is hangoztatta. Erre tekintettel tehát alanyi oldalon is igazolt az élet kioltására irányuló egyenes szándék, amely a vádlott aktuális tudatát a nyakra irányzott késes támadás során jellemezte.

Az önfeljelentés abban az esetben értékelhető, egyben önkéntes eredmény elhárításként, amennyiben az élet vagy testi épség elleni bűncselekmény kísérletének van olyan eredménye, amely elhárítás hiányában halál, vagy súlyos sérülést idézne elő, és az elkövető a rendőrhatalóság időszerű értesítésével döntő módon közrehat az egyébként óhatatlanul bekövetkező eredmény elhárításában. Jelen esetben azonban az ölési cselekmény kísérlete során bekövetkezett sérülés jelentéktelen, önmagában sem halálos, sem súlyos sérüléshez nem vezetett volna. Mindezek alapján tehát az önkéntes eredmény elhárítás egyébként elhárítandó eredmény hiányában is objektíve kizárt.

A vádlott sokszorosan bűnismétlő előéletére, deviáns életvezetésére, a súlyosító bűnösségi körülmények számosságára és nyomatékára büntetésének enyhítésére nincs törvényes alap.

Az ítéletábra a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályok maradéktalan betartásával eljárva a lehetséges bizonyítást lefolytatva ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és hibamentes tényállást állapított meg, amely megalapozott és a Be. 351. § (1) bekezdése alapján az ítéletábra a felülbírálat során irányadónak tekintette. A megalapozott tényállásra tekintettel olyan okot, amely az ítélet hatályon kívül helyezését indokolta volna nem talált. Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelés útján állapította meg. A vádlott az emberölés büntette kísérletében mindvégig tagadta a bűncselekmény elkövetését, bűnösségét sem ismerte be. Védekezését az elsőfokú bíróság körültekintően vizsgálta és összevetette a rendelkezésre álló további bizonyítékokkal. Ítéletében részletesen számot adott arról, hogy a vádlott védekezését miért nem fogadta el. Valamennyi kérdéskört érintett, melyre a védő perbeszédében hivatkozott. Helytállóan utalt a védő arra, hogy az igazságügyi orvosszakértő nem zárta ki a sérülés keletkezésének azt a módját sem, ahogyan a vádlott gyanúsítottai vallomásában előadta, azonban a törvényszék indokolásában számot adott arról, hogy miért a sértett állítását fogadta el. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy 2014. április hó 28-án a helyszínen nyomozati cselekmény foganatosítására került sor, amelynek célja a sértettet ért sérülések keletkezési mechanizmusának a tisztázása volt és fénykép felvételekkel is dokumentálták, amelyek szintén a sértett állítását támasztották alá.

Arra is választ adott az elsőfokú bíróság ítéletének 9. oldal 2. bekezdésében, hogy miért nem zárható ki még a vádlotti nyilatkozat alapján sem, hogy a cselekményt jobb kézzel hajtotta végre.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság okserűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, a felmentést célzó egyébiránt színvonalas védői érvelés az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét támadja, amely a Be. 351. § (1) bekezdése alapján a megalapozott tényállásra tekintettel a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetett.

Helyes a cselekmény jogi minősítése, a vádlott tudattartalmának megítélése. Az első fokon eljáró bíróság ítéletének 4. oldal 4. bekezdésében rögzítette: „a kis erőbehatást meghaladó erősségű, de a közepes el nem erő, ívesen fentről-lefelé irányuló, balról-jobbra haladó lendületes, metsző erőbehatást jelentő - húzó - mozdulattal megkísérelte a sértett nyakát elvágni”. A csontok átvágására is alkalmas éles kés nyilvánvalóan a nyaki tájék életfontosságú szerveinek, ereinek, idegképleteinek átvágására is alkalmas volt, melyet ténylegesen a sértett védekező magatartása hártott el és fentiekből következően helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság az ítélete 8. oldal 3.

bekezdésének utolsó mondatában, hogy „a vádlott oly mértékben került indulatos és agresszív állapotba a vádbeli időpontban és szituációban, hogy a sértett megölésének szándéka is kialakult benne”. E szándékát verbális kifejezésekkel is megerősítette.

Helyesen fogalt állást a törvényszék ítéletének 10. oldal utolsó bekezdésében az önkéntes elállás lehetőségének megítélése körében is, hasonlóan a fellebbviteli főügyészség kifejtett álláspontjához is „amennyiben az emberölés büntettének kísérletét megvalósító tettesi cselekmény a halálhoz vezető ok folyamatot meg sem indította az önkéntes eredmény elhárítás fogalmilag kizárt” (EBH2008. 1756.).

A büntetés kiszabása körében irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket a törvényszék feltárta és helyesen értékelte. További súlyosító körülmény az elkövetés eszközének veszélyes volta, ugyanakkor a súlyosító körülmények köréből mellőzendő - osztva a fellebbviteli főügyészség észrevételét - a hasonló jellegű bűncselekmények országos és helyi szintű elszaporodottságára utalás.

A törvényszék a vádlott szabadságvesztés büntetését a nyomatékos enyhítő körülményekre tekintettel a középértékűtől eltérően és indokoltan a törvényi minimumban határozta meg, amely tartam megfelelően szolgálja a büntetési célok hatályosulását, annak további enyhítésére nincs ok.

A fellebbviteli főügyészség helytállóan indítványozta az elkövetés eszközének sorsára vonatkozó ítéleti rendelkezés megváltoztatását, hiszen a kés a sértett tulajdonában áll, ezért a Be. 155. § (1), (2) bekezdése alapján a lefoglalás megszüntetésének és a sértett részére történő kiadásának van helye. Ebből következően az ítélet indokolásából is mellőzendő az elkobzásra vonatkozó utalás (12. oldal 3. bekezdés utolsó mondata).

A fellebbviteli főügyészség indítványozta a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő helyesbítését arra tekintettel, hogy a Gyöngyösi Járásbíróság, 6.B.53/2014/2. számú ítélete az Egri Törvényszék 4.Bf.85/2014/8. számú végzésével 2015. január 14. napján emelkedett jogerőre. A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési eljárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CXL. törvény 34. § (1) és (2) bekezdésének rendelkezésére tekintettel a vádlott ettől az időponttól kezdve töltötte a szabadságvesztés büntetését. Az előzetes fogvatartás helyesbített időpontjára tekintettel az ítélet rendelkező részében a Btk. 92. § (1) bekezdésére alapított beszámítás tartamát is módosítani kell.

Az előzetes fogvatartásban töltött idő helyesbítésére, illetve a beszámítás tartamának módosítására nem volt szükség. A 9/2014. (XII. 12.) IM rendelet a szabadságvesztés és az elzárás kezdő és utolsó napjának megállapításáról szóló jogszabály 6. § e) pontja alapján előzetes letartóztatott esetén, ha más ügyben érkezik szabadságvesztés végrehajtására vonatkozó bírósági értesítés a szabadságvesztés kezdő napja az ennek átvételét követő nap. A vádlott jelen ügybeni előzetes fogvatartása alatt került sor a más ügyben kiszabott jogerős szabadságvesztés büntetés foganatosítására. A Gyöngyösi Járásbíróság 6.B.53/2014/2. számú ítélete, az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 4.Bf.85/2014/8. számú határozatával 2015. január 14. napján emelkedett jogerőre, és ezen ítélettel elrendelésre került a Gyöngyösi Városi Bíróság 9.B.381/2011/12. számú, 2012. február 16. napján jogerős 1 év 4 hónapi végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés utólagos végrehajtása is. A vádlottnak a büntetés-végrehajtási intézet tájékoztatása szerint (16-17. számú utóiratok) ez utóbbi 1 év 4 hónapi börtönbüntetését vették foganatba 2015. január hó 24. napjától, így tehát helyes az elsőfokú bíróság által annak rögzítése, hogy 2015. január 23. napjáig volt jelen ügyben előzetes letartóztatásban. A büntetés-végrehajtási törvény 14. § (2)

bekezdése alapján több határozott tartamú szabadságvesztés végrehajtásának sorrendje fegyház, börtön, fogház. Jelen esetben az utólagosan elrendelt szabadságvesztés büntetés volt börtön fokozatú, míg a Gyöngyösi Járásbíróság 6.B.53/2014/2. számú ítéletével kiszabott szabadságvesztés büntetés fogház fokozatban került megállapításra, ezért 2015. január hó 24. napjától a börtön fokozatú 1 év 4 hónapi büntetését vették az elítéltnak foganatba.

A bűnügyi költség vonatkozásában javarészt osztotta az ítéletábla a fellebbviteli főügyészségnek az indítványát. Az elsőfokú bíróság megismételt eljárás keretében járt el, azonban a bűnügyi költség viseléséről szóló döntésekor elmulasztotta figyelembe venni a Be. 403. § (5) bekezdésében írtakat, miszerint a vádlott nem kötelezhető annak a bűnügyi költségnek a viselésére, amely annak folytán merült fel, hogy az eljárást meg kell ismételni és az eljárás teljes költségének (helyesen 207.233,- Ft) megfizetésére a vádlottat kötelezte. Az alap első és másodfokú eljárásban 153.198,- Ft bűnügyi költség merült fel, melyet a vádlott a Be. 339. § (1) bekezdése alapján viselni köteles. A megismételt első fokú eljárásban további 54.035,- Ft a felmerült bűnügyi költség. Az ítéletábla álláspontja szerint a megismételt első fokú eljárásban jelentkező bűnügyi költség teljes összege a Be. 403. § (5) bekezdésének normaszövege alapján teljes egészében az állam terhén marad.

Az ítéletábla a fentiekben kifejtettek alapján a törvényszék ítéletét a jelzett körben a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

A vádlott előzetes letartóztatását a Debreceni Ítéletábla 2016. július hó 13. napján Bf.I.369/2016/8. számú végzésével rendelte el, mely a Kúria Bpkf.II.1334/2016/3. számú végzésével 2016. szeptember 8. napján emelkedett jogerőre, melyet 2016. július hó 13. napján vettek foganatba, ezért az ítéletábla rendelkezett a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján az előzetes letartóztatásban töltött idő további beszámításáról, míg a megismételt másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség a Be. 403. § (5) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Debrecen, 2016. november 14.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Szabóné dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja.

Záradék: Az Egri Törvényszék 6.B.1/2016/20. számú ítélete az ítéletábla jelen határozatával jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2016. november 14.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke

